

בתולה נשאת פרק ראשון בתובות

כ"ב היוצא למלחמת בית דוד גט כריתות כותב לאשתו. פי' בקונטרס שאם ימות במלחמה יהא גט משעת כתיבתו וקשה לר"ת דא"כ מאי כל היוצא אם לא מהני אלא למי שאין לו בנים ויש לו יבם ועוד דמתן צמתי שאלחו (גיטין עג.) וזהו מהו יהא היוצא רבי יהודה אומר הרי יהא כהנת איש לכל דבריה וקאי אמאי דקמני לעיל מינה הרי זה גיטך מהיום אם מתי וכן משמע בסופתא אלמא לאע"ג דלומר מהיום הויה אשת איש גמורה כלמפרש בגמרא בלומר מעת שאני בעולם פירוש דהאי דלמר מהיום לא שיכול מיד אלא דעמו שיכול עשה אמת קודם מיתמו דהיינו מעת שהו בעולם ולא אמר מהיום אלא למעוטי לאחר מיתה כלומר מאותו יום שאני בעולם יהא גט ומיהו יש לחלק בין מהיום לפירוש בהדיא שיכול משעת כתיבה דע"כ משעת כתיבה קאמר שיהא גט ועוד נראה דאפי' אמר מהיום יש ליישב פי' הקונטרס דלאו דוקא פירש שאם ימות במלחמה אלא היו ממתיים אם לא יחזור מן המלחמה ואגב ריהטיה נקט בקונטרס אם ימות דקתם מי שאינו חוזר מן המלחמה אינו חוזר לפי שמת אלא ה"ה אם נשבע והשתא מהיום דהכא אין שייך לומר מעת שאני בעולם כההוא דמי שאלחו אלא מהיום מיום כתיבה קאמר ואם תאמר והרי חוזר אוריה ונתכולל הגט ויש לומר דבסוף המלחמה והרי לא חזר לבסוף ויחא לפירוש זה הא דלמרינן דפרק הובז (ב"מ נט.) וסע נוח לו לאדם שיבעול ספק אשת איש ואל יצין פני חבירו דכדים ומפיך ליה מהאי מעשה דבת שבע דספק אשת איש הואי דללמא יחזור מן המלחמה ור"ת מפרש כותב גט כריתות לגמרי בלא שום תנאי ולפי' קשה אמאי קרי לה ספק אשת איש הא הואי גרושה גמורה ואר"ת דקרי לה ספק אשת איש לפי שהיו מגרשין צניעה שלא יהא נודע ויפקצו עליהם בני אדם לקדשם ולפי' הקונטרס קשה קצת אך צא עליה למה לא היה ירא שמת יחזור: **א** רמייתא לה בתובה בו. משמע אם היה צא לב"ד היה נאמן להפסידה כתובתה אע"פ שלאוסרה עליו לא היה נאמן משום דאית לן למימר דשמת אינו בקי צפתה פתוח ואוקמה בחוקת איתר

כל היוצא למלחמת בית דוד גט כריתות כותב לאשתו דכתיב ואת אחיו תפקד לשלום ואת ערובתם תקח מאי ואת ערובתם תקח תני רב יוסף דברים המעורבין בינו לבינה אמר אביי אף אנן נמי תנינא בתולה נשאת ליום הרביעי ליום רביעי אין ליום חמישי לא מאי מעמא משום איקרורי דעתא ולמאי אי למיתב לה כתובה נתיב לה אלא לאוסרה עליו ודקא טעיין טענה מאי לאו דקטעיין טענת פתח פתוח *לא דקטעיין טענת דמים אמר רב יהודה אמר שמואל האומר פתח פתוח מצאתי נאמן להפסידה כתובתה אמר רב יוסף מאי קמ"ל תנינא האוכל אצל חמוי ביהודה שלא בעדים אינו יכול לטעון טענת בתולים מפני שמתיידד עמה ביהודה הוא דלא מצי טעיין הא בגליל מצי טעיין ולמאי אי לאוסרה עליו ביהודה אמאי לא אלא לאו להפסידה כתובתה ודקא טעיין טענה **א מאי לאו דקא טעיין טענת דמים פתח פתוח לא דקא טעיין טענת דמים**

חוזר אוריה ונתכולל הגט ויש לומר דבסוף המלחמה והרי לא חזר לבסוף ויחא לפירוש זה הא דלמרינן דפרק הובז (ב"מ נט.) וסע נוח לו לאדם שיבעול ספק אשת איש ואל יצין פני חבירו דכדים ומפיך ליה מהאי מעשה דבת שבע דספק אשת איש הואי דללמא יחזור מן המלחמה ור"ת מפרש כותב גט כריתות לגמרי בלא שום תנאי ולפי' קשה אמאי קרי לה ספק אשת איש הא הואי גרושה גמורה ואר"ת דקרי לה ספק אשת איש לפי שהיו מגרשין צניעה שלא יהא נודע ויפקצו עליהם בני אדם לקדשם ולפי' הקונטרס קשה קצת אך צא עליה למה לא היה ירא שמת יחזור: **א** רמייתא לה בתובה בו. משמע אם היה צא לב"ד היה נאמן להפסידה כתובתה אע"פ שלאוסרה עליו לא היה נאמן משום דאית לן למימר דשמת אינו בקי צפתה פתוח ואוקמה בחוקת איתר

חזר אוריה ונתכולל הגט ויש לומר דבסוף המלחמה והרי לא חזר לבסוף ויחא לפירוש זה הא דלמרינן דפרק הובז (ב"מ נט.) וסע נוח לו לאדם שיבעול ספק אשת איש ואל יצין פני חבירו דכדים ומפיך ליה מהאי מעשה דבת שבע דספק אשת איש הואי דללמא יחזור מן המלחמה ור"ת מפרש כותב גט כריתות לגמרי בלא שום תנאי ולפי' קשה אמאי קרי לה ספק אשת איש לפי שהיו מגרשין צניעה שלא יהא נודע ויפקצו עליהם בני אדם לקדשם ולפי' הקונטרס קשה קצת אך צא עליה למה לא היה ירא שמת יחזור: **א** רמייתא לה בתובה בו. משמע אם היה צא לב"ד היה נאמן להפסידה כתובתה אע"פ שלאוסרה עליו לא היה נאמן משום דאית לן למימר דשמת אינו בקי צפתה פתוח ואוקמה בחוקת איתר

גט כריתות כותב לאשתו. שאם ימות במלחמה יהא גט מיום כתיבתו והרי מת אוריה במלחמה: **דכתיב** במלחמת שאלו ואת אחיו כו' ודוד למד משי אביו להנהיג שאף היוצאין למלחמותיו עושין כן: **דברים המעורבים בינו לבינה**. אלו קדושין: **סקת**. תטול מצינייהם על ידי גט: **אף אנן נמי תנינא**. דטוען פתח פתוח מלאתי אסרה עליו ולא אמרינן לא קים ליה: **איקרורי דפטא**. עד שני בשבת הבאה: **ולמאי**. נפקדי רבנן אי מקררל דעמיה: **יוסיב לה**. מה לנו להפסידה והרי הוא נותן מדעת: **אלא לאו לאוסרה**. הוא דקפדינן שלא יקרר דעמו ויקיים את האסורה לו. אלמא כי אמי וטעין אסרינן לה עליה: **טענה דמים**. דטענה מזכורת היא וליכא למימר לא קים ליה אלז צפתה פתוח אימא לך לא קים ליה: **להפסידה כתובתה**. על פי ע'מנו. וטעמא לקמיה מפרש חוקה אין אדם טורה בסעודה ומפסידה: **האוכל אצל חמוי**. צימיה שצין אירוסין לגשוין: **אין יכול לטעון טענה בתולים**. כשתכנס לתופה: **פניו שמתיידד עמה**. ציהודה היו מיחדין אותם כדי שיהא לבו גס זה: **ציהודה אמאי לא**. האומר פשיטא לי שלא צאתי אליה והא ודאי מאחר זינתהו שוייה עליה חתיכה לאיסורא מה לי גליל מה לי יהודה: **אלא לאו** עליה דצרוסין ובגליל מני טעיין דהא לא נתייחד: **מאי לאו דקטעיין טענה פתח פתוח מלאסי**. דאע"ג דאין עדים דבדר זה ולא טענה מוכחת אלא עליה סמכין דלמרינן אי לאו דקושטא הוא לא היה מפסיד סעודתו ואם היה שונאה מתחלה היה מגרשה ולא טרח בסעודת נשואין. ומיהו ציהודה לא מהימן שמת בעל צימי אירוסין ושכח או הערה זה מתוך חבתה ולא ידע ששיב צתוליה: **לא דקא טעיין טענה דמים**. לעולם אימא לך דבדר שאינו יכול לצרור אינו נאמן להפסיד כתובתה ודיוקא דמתני' דדייקין הא בגליל מני טעין דטעיין טענה דמים וכגון שהיו להם שושבינים שמשמשו אותן ולא נעשית אונאה דבדר ולא ראה וליבד וטענה צרורה היא: **תכמיס**

תורה אור השלם
1. ואת עשרת דריצי
החלב האלה תביא לשר
דאלף ואת אחיו תפקד
לקוח: ואת ערבותם
תקח: שמואל א י"ח

מוסף רש"י
גט כריתות כותב
לאשתו. על מלאי שאם
ימות הוא מוגרש
מעכו, ופעמים שהא
טרוח צלחו ושולחו
מן המלחמה (שבט זו.)
דברים המעורבין בינו
לבינה. היינו קדושין,
תקו, נתפל ע"י גט שתיב
להס מן המלחמה (שם).
בתולה נשאת ליום
הרביעי. תקנת חמים
היא שנתא צריצי בשבת
(עליו ב.)

גט כריתות כותב לאשתו. על מלאי שאם ימות הוא מוגרש מעכו, ופעמים שהא טרוח צלחו ושולחו מן המלחמה (שבט זו.) דברים המעורבין בינו לבינה. היינו קדושין, תקו, נתפל ע"י גט שתיב להס מן המלחמה (שם). בתולה נשאת ליום הרביעי. תקנת חמים היא שנתא צריצי בשבת (עליו ב.)

אמר